

1 חוק רשות הנמלים, התשכ"א-1961

פרק ראשון: הקמת הרשות ומבנה

.1

(בוטל).

א1. הגדרות

(תיקון התשס"ג)

בחוק זה, "רכבת" - כהגדרתה בפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], התשל"ב-1972 (להלן - פקודת מסילות הברזל).

-.2

.70

(בוטלו).

71. הוראות מעבר לענין ביטול סעיף 61

(תיקונים: התשנ"ז, התש"ס, התשס"ב, התשס"ד)

(א) על אף הוראות פקודת מס הכנסה (להלן - הפקודה), לגבי הענינים המפורטים בפסקאות (1) עד (5), יחולו ההוראות הבאות:

(1) הוצאה של הרשות, לרבות תשלום, הפרשה, הפקדה או הוצאה של הרשות שעליה לרשמה בספריה

(להלן - הוצאה של הרשות), בשל שנת מס הקודמת לשנת המס 1997, לא תותר בניכוי לענין הפקודה;

(2) (א) הכנסה של הרשות שהופקה או שנצמחה החל בשנת המס 1997, תתחייב במס אף אם

נתקבלה קודם לשנת המס 1997;

(ב) הכנסה של הרשות שהופקה או שנצמחה לפני תחילת שנת המס 1997 לא תתחייב במס אף אם

נתקבלה לאחר תחילת שנת המס 1997;

(3) לענין סעיף 23 לפקודה ולענין ההגדרה "יתרת מחיר מקורי" שבסעיף 88 לפקודה, יראו כאילו הותרו ניכוי

פחת של נכסי הרשות בשנות המס שבהן היתה הרשות פטורה ממס בגובה הפחת הנצבר המתואם; לענין

זה, "הפחת הנצבר המתואם" - סך כל הפחת בשל נכס של הרשות שנרשם בספרי הרשות כשהוא מתואם

ליום כ"א בטבת התשנ"ז (31 בדצמבר 1996), לפי עקרונות חשבונאיים מקובלים;

(4) לענין סעיף 21 לפקודה ובמקום ההגדרה "מחיר מקורי" שבסעיף 88 לפקודה בנוגע לנכס שהגיע לידי

הרשות לפני תחילת שנת המס 1997, ייחשב המחיר המקורי של נכס כאמור כעלות המתואמת של הנכס ליום

כ"א בטבת התשנ"ז (31 בדצמבר 1996), לפי עקרונות חשבונאיים מקובלים; אולם לגבי זכויות במקרקעין

כמשמעותן בחוק מס שבח מקרקעין, התשכ"ג-1963 (להלן - חוק מס שבח), שעל מכירתן מוטל מס שבח או

שהיה מוטל אילולא קיומו של פטור לפי החוק האמור, יהיה המחיר המקורי - שווין ביום כ"א בטבת התשנ"ז

(31 בדצמבר 1996);

(5) במקום ההגדרה "יום הרכישה" שבסעיף 88 לפקודה בנוגע לנכס שהגיע לידי הרשות לפני תחילת שנת

המס 1997, יהיה יום הרכישה יום כ"א בטבת התשנ"ז (31 בדצמבר 1996).

(ב) על אף הוראות סעיף 6(ז) לחוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985, לענין רווח או הפסד ממימוש ניירות ערך שהם נכסים קבועים של הרשות, ההגדרה "המחיר המקורי המתואם" תיקרא כאילו במקום "1991" נאמר בה "1996".

(ג) לענין הוראות חוק מס שבח, בנוגע לזכויות במקרקעין או באיגוד מקרקעין שרכשה הרשות לפני יום כ"א בטבת התשנ"ז (31 בדצמבר 1996) (להלן - היום הקובע), יהיה "שווי הרכישה" השווי ביום הקובע, ו"יום הרכישה" - היום הקובע.
(ד) (בוטל).

פרק תשיעי: העברת נכסים

72. הגדרות

(תיקון התשס"ג)

בפרק זה -

"חברת הרכבת" - חברת רכבת ישראל בע"מ;

"יום התחילה" - יום תחילתו של חוק רשות הנמלים והרכבות (תיקון מס' 11), התשס"ג-2002, לפי הוראות סעיף 26 לחוק האמור;

"מיזם הרכבת" - הפעלת מסילת ברזל, רכבת, ופיתוח, וכל פעילות אחרת הנלווית לכך;

"מיטלטלין" - מיטלטלין, כהגדרתם בחוק המיטלטלין, התשל"א-1971, שלרשות היו זכויות בהם ערב יום התחילה, ואשר שימשו או שהיו מיועדים לשמש ערב יום התחילה להפעלת מסילת ברזל או רכבת, ולפיתוח;

"מסילת ברזל" - כמשמעותה בפקודת מסילות הברזל;

"מסילת ברזל מקומית" - כהגדרתה בסעיף 46א(ה) לפקודת מסילות הברזל;

"מקרקעין" - מקרקעין כהגדרתם בחוק המקרקעין, התשכ"ט-1969 (בפרק זה - חוק המקרקעין), זכות במקרקעין או זכות לגבי מקרקעין או זכות הקשורה בהם;

"נכס אחר" - כל נכס שאינו מקרקעין או מיטלטלין כהגדרתם בסעיף זה, ששימש או שהיה מיועד לשמש להפעלת מסילת ברזל או רכבת, ולפיתוח, ערב יום התחילה;

"נמל" - כהגדרתו בפקודת הנמלים [נוסח חדש], התשל"א-1971.

73. העברת זכויות מקרקעין מהרשות למדינה

(תיקון התשס"ג)

(א) מקרקעין ששימשו או שהיו מיועדים לשמש להפעלת מסילת ברזל או רכבת, אשר ערב יום התחילה היתה לרשות זכות כלשהי בהם - תהיה הזכות האמורה לקנין המדינה, ביום התחילה.

(ב) כל זכות במקרקעין כאמור בסעיף קטן (א) שתגיע לידי הרשות אחרי יום התחילה, תהיה לקנין המדינה ביום מסירתה לידי הרשות.

74. מקרקעין הדרושים לחברת הרכבת

(תיקון התשס"ג)

(א) בתוך 60 ימים מיום פרסומו של חוק זה תמסור חברת הרכבת לחשב הכללי במשרד האוצר הודעה ובה פירוט של כל המקרקעין הדרושים לה לצורך מיזם הרכבת, ובלבד שבין מקרקעין אלה לא יכללו מקרקעין שהם מסילת ברזל מקומית, קרקע למסילת ברזל מקומית או מסילת ברזל בתחומי נמל.

(ב) אין בהוראת סעיף קטן (א) כדי לשלול את זכותה של חברת הרכבת לפנות לחשב הכללי במשרד האוצר, במועד מאוחר מהמועד הקבוע בסעיף

קטן (א), בבקשה להעברת זכויות במקרקעין נוספים הדרושים לה לצורך מיזם הרכבת; פנתה חברת הרכבת כאמור, יחליט שר האוצר, בהסכמת שר התחבורה, בדבר העברת הזכויות במקרקעין המנויים בבקשתה של חברת הרכבת כאמור, כולם או מקצתם; החליטו השרים להעביר זכויות כאמור - רשאים הם להתנות את ההעברה בתנאים ולקבוע הוראות אחרות לענין ההעברה כאמור.

75. העברת זכויות במקרקעין לפי הסכם

(תיקון התשס"ג)

(א) בתוך 120 ימים ממועד מסירת ההודעה של חברת הרכבת כאמור בסעיף 74(א) (בפרק זה - המועד הקובע) יחתם הסכם בין המדינה לבין חברת הרכבת לענין כל אלה: העברת זכויות במקרקעין שנמסרה לגביהם הודעת חברת הרכבת לפי סעיף 74(א), כולם או מקצתם, שימוש במקרקעין כאמור, לרבות העברת הזכויות של חברת הרכבת במקרקעין כאמור לאחר, וכן כל ענין אחר הקשור בזכויות במקרקעין כאמור, והכל בתנאים ובהגבלות שייקבעו בהסכם (בסעיף זה - הסכם).

(ב) נחתם הסכם בתוך המועד הקובע - יחולו הוראותיו;

(ג) לא נחתם הסכם בתוך המועד הקובע - יחולו הוראות סעיף 76.

העברת זכויות במקרקעין שלא לפי הסכם

76.

(תיקון התשס"ג)

(א) (1) מסרה חברת הרכבת הודעה, לפי הוראות סעיף 74(א) לגבי מקרקעין שערב יום התחילה התקיים בהם אחד מהתנאים המפורטים בפסקאות (א) עד (ג) להלן, תעביר המדינה לחברת הרכבת, בתוך 3 ימים מתום המועד הקובע, זכות של חכירה לדורות במקרקעין האמורים:

(א) המקרקעין רשומים בפנקסי רישום המקרקעין כמקרקעי ייעוד למסילות ברזל;

(ב) המקרקעין הופקעו לפי פקודת הדרכים ומסילות הברזל (הגנה ופיתוח), 1943, לצורך מסילת ברזל;

(ג) המקרקעין מיועדים למסילת ברזל בהתאם לתכנית מיתאר ארצית תקפה שאושרה לפני יום התחילה.

(2) שר האוצר, בהסכמת שר התחבורה, רשאי לקבוע הוראות אחרות לענין העברת זכויות במקרקעין כאמור בפסקה (1), ובכלל זה לקבוע כי זכויות במקרקעין מסוימים לא יועברו לחברת הרכבת, וכן רשאי הוא לקבוע כאמור את הזכויות שיועברו לחברת הרכבת, לרבות זכויות במקרקעין בתחומי נמל, תקופתן, ותנאים אחרים להעברת הזכויות במקרקעין כאמור, ובלבד שהוראות לפי פסקה זו ייקבעו בתוך 180 ימים מתום המועד הקובע.

(3) שר האוצר ושר התחבורה רשאים לקבוע בצו שזכויות במקרקעין שהועברו לחברת הרכבת כאמור בסעיף זה יוחזרו למדינה; ואולם לא יהיה בצו כאמור כדי לפגוע בזכויותיו של צד שלישי שהועברו אליו זכויות במקרקעין כאמור בסעיף קטן (ב).

(4) התגלעה מחלוקת בין השרים לענין יישום האמור בפסקאות (2) או (3) - תכריע במחלוקת הממשלה.

(ב) (1) חברת הרכבת רשאית להעביר את זכויותיה במקרקעין לאחר, ובלבד שקיבלה לכך את אישורו של

שר האוצר כמפורט להלן:

(א) חברת הרכבת מסרה לשר האוצר ולשר התחבורה הודעה בכתב על כוונתה להעביר את זכויותיה

במקרקעין לאחר 120 ימים לפחות לפני המועד שבו בכוונתה להעביר את הזכויות כאמור;
(ב) סירב שר האוצר להעברה, שנמסרה לו לגביה הודעה כאמור בפסקת משנה (א), לא תהיה חברת הרכבת רשאית להעביר את זכויותיה כאמור, ובלבד שסירובו של שר האוצר נמסר לה בהודעה בכתב בתוך 60 ימים מיום מסירת הודעתה כאמור בפסקת משנה (א); העתק מהודעת הסירוב של שר האוצר יימסר לשר התחבורה;

(ג) חלק שר התחבורה על סירובו של שר האוצר להעברה - תכריע במחלוקת הממשלה.

(ג) על אף הוראות סעיף 111 לחוק המקרקעין, העברת זכויות במקרקעי ייעוד מהמדינה לחברת הרכבת לצורך מיזם הרכבת כאמור בסעיף זה, אינה טעונה אישור לפי סעיף 111 האמור.

77. העברת מיטלטלין

(תיקון התשס"ג)

(א) שוכנע המנהל הכללי של חברת הרכבת שמיטלטלין, שהיו לרשות בהם זכויות והתחייבויות ערב התחילה, דרושים לחברת הרכבת להפעלת מסילת ברזל או רכבת, ולפיתוחן - תעביר הרשות, ביום התחילה, את זכויותיה והתחייבויותיה בקשר למיטלטלין כאמור לחברת הרכבת, והמיטלטלין יימסרו לחזקתה של חברת הרכבת ביום התחילה.
(ב) התגלעה מחלוקת בין מנהל חברת הרכבת לרשות בענין העברת זכויות במיטלטלין לחברת הרכבת כאמור בסעיף קטן (א) - יכריע במחלוקת שר התחבורה, בהתייעצות עם שר האוצר; ואולם מסירת החזקה במיטלטלין לחברת הרכבת לא תעוכב בשל המחלוקת עד להכרעה בה כאמור.
(ג) לענין סעיף קטן (א), "המנהל הכללי של חברת הרכבת" - לרבות מי שממלא בפועל תפקיד של מנהל כללי של חברת הרכבת.

78. העברת נכסים אחרים

(תיקון התשס"ג)

שר האוצר בהסכמת שר התחבורה, יקבע הוראות בנוגע לנכסים אחרים שלרשות היו בהם זכויות והתחייבויות ערב יום התחילה, לרבות הוראות לענין העברת הזכויות והתחייבויות כאמור למדינה או לחברת הרכבת; התגלעה מחלוקת בין השרים - תכריע במחלוקת הממשלה.

79. הסכם בין המדינה, הרשות וחברת הרכבת לענין תמורה

(תיקון התשס"ג)

(א) בתוך חצי שנה מפרסומו של חוק זה, יחתמו המדינה, הרשות וחברת הרכבת על הסכם לענין התמורה שתקבל הרשות בעד העברת הזכויות לפי פרק זה, מהמדינה או מחברת הרכבת, לפי הענין, ככל שהיא זכאית לתמורה כאמור, שיעוריה, והדרכים לתשלומה, ובלבד שהתמורה שתיקבע בהסכם כאמור תהיה בניכוי ההתחייבויות וההוצאות של המדינה או של חברת הרכבת, לפי הענין, בקשר למסילת ברזל או לרכבת.
(ב) התגלעה מחלוקת בין המדינה, הרשות וחברת הרכבת בענין חתימתו של הסכם כאמור בסעיף קטן (א) - יובאו הנושאים השנויים במחלוקת, בתום המועד הקבוע בסעיף קטן (א), להכרעת שר האוצר ושר התחבורה, בהתייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה; התגלעה מחלוקת בין השרים - תכריע במחלוקת הממשלה.

80. מיסוי העברת מקרקעין, מיטלטלין או נכס אחר

(תיקון התשס"ג)

(א) על אף האמור בכל דין, שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע הסדרים, הוראות ופטורים לענין המסים שיחולו על העברת מקרקעין, מיטלטלין או נכס אחר, לפי סעיפים 73, 75, 76(א), 77 ו-78, או על התמורה לפי סעיף 79.

(ב) חל מס ערך מוסף בשל עסקה שהיא העברת מקרקעין, מיטלטלין או נכס אחר, כאמור בסעיפים 73, 75, 76(א), 77 ו-78, או בשל התמורה כאמור בסעיף 79, תישא המדינה בהוצאות המס שחל; שר האוצר רשאי לקבוע הוראות והסדרים לענין זה.

81. תביעות לפני יום התחילה

(תיקון התשס"ג)

(א) כל תובענה שהיתה תלויה ועומדת מטעם הרשות או נגדה ערב יום התחילה בקשר לנכסים, להסכמים, להתקשרויות, לעסקאות או להפעלת מסילת ברזל ורכבת (בסעיף זה - תובענה) וכן כל עילה של תביעה כאמור שהיתה קיימת ערב יום התחילה (בסעיף זה - עילת תביעה) יוסיפו לעמוד בתוקפן כלפי הצדדים לה.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), תהיה הרשות זכאית לשיפוי מאת חברת הרכבת על תשלום שהתחייבה בו לצד שלישי בשל תובענה או בשל עילת תביעה, שהסתיימו בפסק דין חלוט שהטיל על הרשות תשלום כאמור, והכל אם אין לרשות זכות פיצוי, שיפוי או השתתפות כלפי צד שלישי, לרבות מבטח; שר האוצר, באישור שר התחבורה, רשאי לקבוע הסדרים ותנאים לענין שיפוי כאמור.

(ג) (1) הרשות תמסור בתוך 60 ימים מיום פרסומו של חוק זה הודעה לחברת הרכבת ובה פירוט של כל

התובענות התלויות ועומדות כאמור בסעיף קטן (א).

(2) הוגשה לאחר יום התחילה תובענה שמקורה בעילת תביעה, תמסור על כך הרשות הודעה לחברת

הרכבת בתוך 10 ימים מיום שהתובענה הומצאה לה.

(3) חברת הרכבת רשאית להצטרף כתובעת או כנתבעת, לפי הענין, לתובענה כאמור בפסקאות (1) או (2).

(4) שר המשפטים רשאי להתקין תקנות לביצוע הוראות סעיף קטן זה, לרבות סדרי דין ומועדים מיוחדים.

(ד) הרשות וחברת הרכבת יסייעו זו לזו, ככל הניתן, בהעברת ידיעות ומסמכים המצויים ברשותן או בשליטתן, אשר קשורים

לתובענה כאמור בסעיף קטן (א), ולתובענה שהוגשה לאחר יום התחילה כאמור בסעיף קטן (ג)(2).

82. פתרון מחלוקות

(תיקון התשס"ג)

התגלעה מחלוקת בענין יישומו של פרק זה, יכריעו בה שר האוצר ושר התחבורה; לא הגיעו השרים להסכמה - תכריע במחלוקת הממשלה.

התוספת

(בוטלה)

דוד בן-גוריון

יצחק בן-

אהרן

ראש

הממשלה

[1]. ס"ח 344, התשכ"א (19.6.1961), עמ' 145 (216).
תיקונים: ס"ח 665, התשל"ב (3.8.1972), עמ' 151;
ס"ח 665, התשל"ב (3.8.1972), עמ' 152 [התשל"ב (מס' 2)];
ס"ח 915, התשל"ט (16.11.1978), עמ' 14;
ס"ח 1057, התשמ"ב (4.8.1982), עמ' 198;
ס"ח 1248, התשמ"ח (17.4.1988), עמ' 73;
ס"ח 1259, התשמ"ח (27.7.1988), עמ' 156 [התשמ"ח (מס' 2)] (ראה הוראות תחולה ומעבר בחוק המתקון);
ס"ח 1335, התשנ"א (21.12.1990), עמ' 30;
ס"ח 1378, התשנ"ב (8.1.1992), עמ' 42;
ס"ח 1607, התשנ"ז (7.1.1997), עמ' 17;
ס"ח 1704, התשנ"ט (15.2.1999), עמ' 112;
ס"ח 1751, התש"ס (13.8.2000), עמ' 278;
ס"ח 1849, התשס"ב (13.6.2002), עמ' 425;
ס"ח 1850, התשס"ב (16.6.2002), עמ' 428 ו-442 [התשס"ב (מס' 2)];
ס"ח 1884, התשס"ג (29.12.2002), עמ' 210. תיקון זה בא לתת את הלבוש החוקי לניתוק הרכבות מאחריות
רשות הנמלים - אך עוד בטרם נכנס לתוקפו - הוחלף על ידי חוק רשות הספנות והנמלים, התשס"ד-2004;
ס"ח 1951, התשס"ד (22.7.2004), עמ' 465.